ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. No. 181. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 25-го ВЕРЕСНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, SEPTEMBER 25, 1976 Ч. 181. VOL. LXXXIII

ВНУТРІШНІ СПРАВИ КРАЇНИ БУЛИ ТЕМОЮ ПЕРШОЇ ПУБЛІЧНОЇ ДЕБАТИ МІЖ ПРЕЗИДЕНТОМ ФОРДОМ І ДЖІММІ КАРТЕРОМ

Філядельфія. — У четвер, 23-го вересня, тут відбулася перша із трьох запланованих публічних дебат між президентом Джералдом Фордом і його демократичним суперником на найвищий пост в країні Джіммі Картером, під час якої обидва кандидати мали змогу висловити свої погляди щодо різних внутрішніх справ ЗСА, зокрема відносно економічних проблем країни. Дебата, яку спонзорувала Ліґа Жінок-Виборців і була передавана телевізійними сітками та по радіо, проходила в місцевому „Волнат Стріт" театрі. Припускають, що понад 90 мільйонів осіб бачило чи чуло цю першу президентську дебату від 1960-го року, коли опонентами були республіканець Ричард Ніксон і демократ Джон Ф. Кеннеді.

Відповідаючи на запити трьох журналістів і коментуючи відповіді свого суперника, президент Форд і Джіммі Картер в подробицях висловили свої погляди на такі питання як: безробіття, зменшення податків і реформа податкової системи, помилування колишнього президента Ричарда Ніксона та справа помилування втікачів від військової служби під час В'єтнамської війни, реорганізація структури виконавчої частини федерального уряду, збалянсування державного бюджету, розв'язання енерґетичної проблеми, справа контролі над розвідчим сектором ЗСА тощо.

Під час дебати, яка була перервана на 28 хвилин, бо перестали функціонувати голосники, президент Форд старався доказати, що Джіммі Картер неясно висловлюється про всі проблеми країни і обіцює задовольнити бажання всіх прошарків американського суспільства, що, на думку Президента, є неможливим. Натомість Джіммі Картер закидав президентові Фордові „байдужість" відносно безробітніх та твердив, що Джералд Форд не надається на провідника країни.

Як вказують коментатори, обидва кандидати були добре підготовані до цієї дебати, хоча промовляли без жадних записок. Президент Форд і Джіммі Картер зайняли таке становище щодо різних питань, зв'язаних з внутрішньою політикою країни:

Затруднення і безробіття

КАРТЕР: Придержуючись політики Демократичної партії, Дж. Картер заявив, що найкращим способом зменшити рівень безробіття з теперішніх 7.9 відсотка всієї робочої сили до приблизно 4-ох відсотків є встановити федеральні і стейтові програми масових публічних праць, подібно як це зроблено за президента Френклина Д. Рузвелта в 1930-их роках. Він сказав, що його пропозиції не спричинять нової інфляції, бо продукція країни тепер є на досить низькому рівні. Але, якщо настала б потреба, то Картер встановив би контролю над цінами та платнями.

ФОРД: Віддзеркалюючи традиційне становище Республіканської партії, президент Форд заявив, що пропозиції Картера мали б тільки „тимчасовий" вплив на зменшення безробіття і змушували б американців працювати на роботах, до яких вони не підготовані. Публічні федеральні праці не представляли б собою жадної далекосяжної майбутности для затруднених. Президент висловив переконання, що найкращим способом зменшити безробіття є допомогти приватній індустрії збільшити свою продукцію, що запевнило б затруднення більшої кількости осіб. Він теж підкреслив факт, що за його президентури більше американців затруднені ніж будь-коли раніше.

Податки

КАРТЕР: Демократичний кандидат заявив, що він не збільшив би податків, але

(Закінчення на стор. 4-ій)

Джіммі Картер — Президент Форд

Кіссінджер продовжує свою місію замирення в Африці

Лондон, Англія. — Державний секретар Генрі Кіссінджер закінчив свої 10-денні переговори з лідерами африканських держав і в четвер, 23-го вересня ц. р. приїхав до Лондону, щоб зустрінись з прем'єр-міністром Великобританії Джеймсом Каллаґаном та іншими політичними діячами Анґлії та поінформувати їх про висліди його місії. В розмові з кореспондентами Кіссінджер висловив сподівання, що прем'єр Родезії Іан Сміт і лідери білої меншости приймуть пропозицію Британії і ЗСА, щоб владу в Родезії і Південній Африці поступово передавати в руки чорної більшости. Офіційну заяву у цій справі мав скласти Іан Сміт після нарад з членами свого уряду і парляменту. На запит кореспондентів чи Родезія погодиться прийняти цю пропозицію, Кіссінджер відповів: „Я думаю, що справи зайшли вже так далеко, що я був би заскочений якщоб Родезія пропозицію відкинула". Калаґан натомість висловився більш обережно і відмовився коментувати справу чи передсказувати завтрішнє. Все залежить від Родезії і її уряду, чи вони захочуть визнати конечність передання влади чорній більшості, — заявив Каллаґан. Помимо того, що у переговорах Кіссінджер мав поважні успіхи, він все ще песимістично оцінює ситуацію в Африці, побоюючись, що піддержувані совєтами африканці можуть збільшити свій вплив в Родезії і намагатися перебрати владу у свої руки.

„МІҐ-25" є великим здобутком для американської розвідки — заявляє Буш

Вашінґтон. — Керівник розвідчої служби ЗСА Джордж Буш, виступаючи на телевізійній програмі АВС заявив, що втеча совєтського летуна ляйтенанта Віктора Беленка на літаку „МІҐ-25", конструкція якого була мало відомою на Заході, є великим досягненням західніх розвідок. Буш відмітив, що переслухання Беленка триватимуть ще якийсь час. До цього часу Беленко, який перебуває у невідомій місцевості в ЗСА, переказав американським військовим чинникам багато цінних інформацій про совєтські військові летовища на Сибірі, на яких він перебував перед своєю втечою до Японії. Джордж Буш підкреслив, що Віктор Беленко переїхав на Захід добровільно без жадної спонуки. Цією заявою Буш бажав опрокинути твердження совєтської аґенції ТАСС, широко інтерпретованої німецьким журналом „Штерн", що, мовляв, Беленко був силою задержаний американською і японською розвідками після того, як він був змушений зробити конечну посадку літака на японській території. Совєтський літак „МІҐ-25" ще й далі перебуває у Японії, де його перевіряють американські і японські спеціялісти.

Тетяна і Леонід Плющі були гостями д-рів Р. і М. Радейків в Норвегії

Вінніпезький „Новий Шлях" з 18-го вересня ц. р. інформує:

У кінці липня і на початку серпня ц. р., Тетяна і Леонід Плющі відбули коротку подорож до Норвегії на запрошення д-р Ранґільди і д-ра Миколи Радейка, у яких вони були гістьми в Осльо та в Лізебо над озером Фарріс. Відбули вони відпочинкову подорож в гори над чудові норвезькі фйорди. Перебуваючи в Лізебо, Л. Плющ мав змогу далі працювати над писанням своїх споминів, що незабаром будуть закінчені та появляться різними мовами.

5-го серпня у своєму домі в Ослью, д-р М. Радейко організував інтерв'ю Плющів для Норвезької преси, радіо й телевізії. З'явилося коло 20 журналістів і розповіді Л. Плюща та пані Тетяни були подані на перших сторінках багатьох столичних та провінційних часописів, двічі в радіо й в окремій телевізійній передачі того ж дня.

Як звичайно, Л. Плющ говорив про положення в СССР, про русифікацію України, про оборону тих, що залишилися в тюрмах, в концтаборах, спецпсихолікарнях, зокрема прохаючи про оборону В. Мороза, В. Буковського та Мустафи Джемілева. Пані Тетяна Плющ говорила про українських політв'язнів-жінок та пастора Юрія Вінса.

„Афтенпостен" приніс це інтерв'ю у своїх двох виданнях (ранньому й у вечірньому). Інтерв'ю було настільки добре організоване, що широкого розголосу усій справі надали щоденники різних напрямків.

Голова норвезького ПЕН-Клюбу запросив Л. Плюща на зустріч цього Клюбу, восени ц. р.

Відбулась інавґурація президента в Ливані

Чтаура, Ливан. — В четвер, 23-го вересня ц.р., тут під охороною сирійської армії, відбулася інавґурація шостого президента Ливану, 52-річного банкера Алієса Саркіса. В інавґураційній промові Саркіс закликав аби дві ворогуючі сторони — ливанців християн і мусулманські групи до замирення і припинення воєнних дій та закінчення громадянської війни, яка розпочалася півтора року тому. Ясір Арафат, голова Палестинської Визвольної Організації, заявив в листі до президента Саркіса, що він зарядить підлеглим йому військовим з'єднанням придержуватись заключеного прем'єра, щоб дати можливість новому президентові перебрати владу. Як відомо ПВО і ліві групи мусулман гостро супротивлялись виборові Саркіса на президента Ливану. Саркіс походить з маронітів-християн східнього обряду, як зрештою всі його попередники на становищі президента Ливану від часу коли країна здобула незалежність в 1943 році.

Еспанський король звільнив консервативного заступника прем'єра

Мадрід. — Еспанський король Хуан Карльос І минулої середи звільнив з посту першого заступника прем'єр-міністра генерала Фернандеза де Сантіяґо, провідного консерватиста в теперішньому кабінеті, а на його місце призначив генерала Мануеля Ґутерреза Мейядо, якого політичні погляди вважають ліберальними. Ген. Мейядо також займає пост шефа Генерального штабу і є прихильником плянів короля Хуана Карльоса та прем'єр-міністра Адольфа Суареза здемократизуаати політичну та соціяльну систему Еспанії.

Як відомо, в Еспанії незабаром мають відбутися загальні вибори до парляменту, який матиме право змінити дотеперішню конституцію країни. Консервативний генерал де Сантіяґо противився будь-яким змінам, як рівнож одверто виступив проти пропозиції щодо створення незалежних від уряду робітничих спілок. Король Хуан Карльос і прем'єр Суарез вже раніше призначили до кабінету кількох поміркованих або навіть ліберальних міністрів, які підтримують старання Короля щодо демократизації майже всіх ділянок еспанського життя. Коментатори вказують, що призначення ген. Мейядо на пост першого заступника прем'єра має на меті збільшити впливи поміркованої та ліберальної віток еспанських збройних сил. Наступили також деякі зміни у проводі поліції, яка досі була бастіоном консерватизму.

Португалія стала знову членом Европейської Ради

Страсбурґ, Франція. — В середу, 22-го вересня ц.р., Португалія стала знову формальним членом Европейської Ради, повернувшись до цієї европейської спільноти як 19-й член Ради після 50-річного диктаторського режиму в країні. Міністер закордонних справ Португалії, Хозе де Медейрос Ферейра, заявив після підписання документів і зобов'язання Европейської Конвенції пошанування людських прав, що його країна бажає нав'язати тісні зв'язки з усіма західньо - европейськими країнами. Під звуки гимну Европейської Ради, міністер підтягнув на машту португальский національний прапор, який від цієї дати повіватиме біля 18 інших прапорів країн Західньої Европи.

В Детройті відбудеться організаційний курс та наради УНС

Детройт. — Заходом Окружного Комітету Відділів УНС Детройтські Округи тут в суботу, 2-го жовтня, в залі Українського Народного Дому при Мартин вул. відбудеться секретарсько-організаційний курс. Доповідачі під час курсу: — головний секретар УНС Володимир Сохан, головний організатор УНС Степан Гавриш, головний радний УНС Євген Репета. Тематика курсу: значення вишколу секретарів-організаторів, наш „товар", роди забезпечення, секретаря Відділу з Головною Канцелярією УНСоюзу, як здобувати нових членів (психологія забезпеченевої акції), практичні поради. До участи в курсах зобов'язані всі відділові секретарі та урядовці. Також запрошені до участи всі ті громадяни, зокрема молодь, які хотіли б працювати для УНСоюзу. Початок курсу о год. 11-ій перед полуднем. Увечері того ж дня о год. 5:30 відбудуться організаційні наради, в яких повинні взяти участь секретарі, відділові урядовці і конвенційні делеґати всіх відділів, приналежних до Округи. В часі перерви буде спільна перекуска.

Українці в Арґентині великим концертом відзначили роковини Івана Франка

Буенос Айрес, Арґентина (М. Ф.). — В неділю, 5-го вересня ц р, Централя Т-ва „Відродження" згадала великого Каменяра — Івана Франка. Згадала в 120-річчя народин і 60-річчя смерти українського улюбленого поета, письменника, науковця і неструдженого борця за права обездоленого українського селянства, який твердо вірив „в силу духа і день воскресний" повстання української людини. Гарна заля Т-ва „Відродження заповнилась публікою, що прийшла вшанувати пам'ять того, який став народним духовим провідником і світочем.

Перед сценою, на гарно прибранім квітами столі пишався в мистецько різьблених рамах олійний портрет Поета.

Відкрив свято короткою промовою і привітав гостя з Бразилії, Владику УАПЦ, Преосв. Володимира (який також прибув на свято), голова Централі Т-ва „Відродження" Роман Зінько.

Реферат в еспанській мові про Івана Франка мала спікерка радіоавдиції „Вільна Україна" і членка ОУМ мґр Марія Христина Зінько.

Пролог до „Мойсея" І. Франка продеклямував відомий декляматор „Відродження", Василь Щетина.

Дсвший реферат про І. Франка в українській мові відчитав Володимир Котульський.

Молода піяністка, абсольвентка консерваторії Вілiямс, пластунка Леся Іваницька відограла на піяно два твори, один Бетговена й один Шопена.

Відомий вірш І. Франка „Каменярі" продеклямувала пані Марія Олександра Коваль.

Врешті, виступив Жіночий Хор Т-ва „Відродження" під диригентурою Марії Данилевич. Хор відспівав шість пісень. При піяно співпрацював з хором маестро Ґуставо Палілля.

Свято закінчено спільним відспіванням „Не пора, не пора..."

Зменшується популярність німецького канцлера Шмідта

Бонн, Німеччина. — Напередодні парляментарних виборів в Західній Німеччині, які відбуватимуться в неділю, 3-го жовтня ц. р., раптово почала зростати популярність кандидата Християнсько - демократичної партії Гельмута Коля і тим самим сталє загрозливим становище теперішнього канцлера Гельмута Шмідта, чолового політика Соціял - демократичної партії, ще й далі очолюваної канцлером Віллі Брандтом. Престижевий дослідчий інститут в Аленбаху перевів докладні досліди, які вказують, що понад 50 відсотків голосів одержать у виборах християнські демократи, які застосували у передвиборчій кампанії популярні колись, але перестарілі гасла — повороту до давього стилю життя. В додатку Гельмут Коль, використовуючи вислід виборів у Швеції, закликає виборців зробити це, що зробили шведи у своїй країні. Шведські виборці, як відомо, не піддержали цього разу соціял - демократів, які були при владі у Швеції 44 роки.

В Карпатах розвивається туризм, але немає вигод

Київ. — „Радянська Україна", надрукувала статтю П. Дубія, кандидата економічних наук, і Н. Смирнової, аспіранта Інституту економіки АН УССР, п. з. „Стежки до полонини, в якій автори наперед підкреслюють значення туристики, яке впливає позитивно на економіку України, „розвиток кругозору, духовного світу трудящих, посилення їх ідейно патріотичного виховання" та вказують на деякі проблеми туризму. Одним з районів найбільш інтенсивного розвитку туризму в Україні є Карпати, зокрема Закарпаття. Тут є 15 туристичних баз із туристичними стоянками на 4.300 місць. В області є 19 всесоюзних і три місцевих туристичних маршрутів, якими щорічно подорожує приблизно 45 тисяч туристів. Торговельним обслуговуванням туристів займаються десятки різних систем і відомств, сітка яких лише в Закарпатській області нараховує 2,000 підприємств торгівлі й харчування. „Курорторг" нараховує 164 підприємства, або 8.2 відсотка загального обсягу. Одначе П. Дубій і Н. Смирнова пишуть, що „при аналізі багато кількісних показників бліднуть, і стає цілком очевидним великий розрив між запитами туристів і їх задоволенням". В одних районах створюються без потреби нові магазини, ресторани, в інших — не вистачає торговельних підприємств. Немало туристичних приміщень не є пристосовані до цього, щоб в них перебувати. І так, у Міжгір'ї, Воловці, Лушморах рівень построєння приміщень — низький, немає елементарних вигод. На одну кімнату припадає . . . 6-8 мешканців. Подекуди в кімнатах немає умивальників, душів, холодної і гарячої води і в наслідок цього такі туристичні приміщення низько рентабельні. Зокрема часто немає кімнати, де могли б відбуватись спільні вечори відпочинку, відсутні добре наладнані стежки під прогулянки, немає і кімнат, де можна б висушити одяг. Деякі приміщення назовні ніби і мають сучасне приміщення зі скла й бетону та довкола багатий краєвид, та що з цього коли, — як пишуть автори — „обшарпані стіни, відсутність гарячої води, холодне кафе з холодними закусками — все це аж ніяк не компенсують навіть дуже цікаві туристські маршрути й походи". Приміщення не забезпечені, як слід технікою чи кваліфікованими робітниками.

Таіса Богданська вибрана на президента УМІ

Ню Йорк, (Р.В.). — В неділю, 19-го вересня, тут в новій залі Літ. Мистецького Клюбу, при 136 Друга евеню відбувся Річний Загальний З'їзд учителів Українського Музичного Інституту Америки. З'їздом проводив д-р Богдан Лончина з Детройту. Після ділових нарад і рефератів обрано нову управу на Шк. Рік 1976/77. Таіса Богданська — президент та імпрезовий референт, Юрій Оранський (Філядельфія) перший заступник президента, Марта Тарнавська (Детройт) другий заступник президента, Рафаїл Венке — секретар, Дарія Каранович — педагогічний референт, Галя Клим — пресовий референт, Калина Чічка-Андрієнко — видавничий референт, Марія Мацькевич — скарбник.

До Ради Директорів ввійшли: Лідія Шав'як, Рожа Шуль, Лев Стругацький. До товариського суду: Ярослав Лабка, Ольга Сушко-Наконечна, д-р Богдан Лончина. До Контрольної Комісії: Богдан Перефецький, Ярослава Кобрин, Галина Мирошниченко-Кузьма.

За довголітню, повну посвяти працю на пості президента УМІ дякував проф. Мелaнії Байловій в імені Учительського Збору проф. Юрій Оранський. Проф. Меланію Байлову обрано одноодушно на почасного президента УМІ.

ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ В МЮНХЕНІ

Мюнхен, Німеччина. — 17-го жовтня відбудеться тут посвячення катедрального храму Української Католицької Церкви. Наша католицька громада сподіється вітати не тільки наших братів від УАПЦ, але й також представників чужинецьких конфесій. Пороблено також заходи на приїзд Голови УК-Церкви, Блаженнішого Патріярха Йосифа I.

БЕНКЕТ І БАЛЬ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон, — Об'єднання Українців Вашінґтону влаштовує тут в суботу, 25-го вересня ц. р., у залі Індіян Спрінґ Кантрі Клаб при Лейґілл Рд., Сілвер Спрінґ, Бенкет і Баль для відзначення свого 25-ліття. Бенкет почнеться в год. 8-ій вечора, коктейл о год. 7-ій вечора.

Причини „леґіонерської недуги" далі невідомі

Гаррісбурґ, Па. — Д-р Ленард Бахман, секретар здоров'я стейту Пенсильвенія, заявив минулої середи, що з уваги на те, що всі переведені досі досліди не виявили причини смерти 29-ох осіб і захворіння інших 151, які в липні ц. р. брали участь в стейтовій конференції Американського Леґіону у Філядельфії, а деякі брали участь в Міжнародному Евхаристійному Конґресі в тому ж місті на початку серпня, — т. зв. „леґіонарська недуга" може бути хворобою, про яку досі в Америці нічого не знають. Д-р Бахман сказав, що ця недуга не підпадає під жадну відому категорію заразливих хворіб, а також точно не встановлено чи смерть 29-ох осіб і захворіння інших спричинені якоюсь отрутою. До подібного висновку дійшли також спеціялісти, які працюють для федерального уряду. Тому, що доказано, що „леґіонерська недуга" не була заразливою, тобто не спричинена бактеріями чи вірусами, існували здогади, що леґіонери та учасники Евхаристійного Конґресу затруїлися складником ніклю, який ввійшов в організми жертв у формі отруйного газу. Однак, досліди в цьому напрямі не були заключні, хоча лікарі та науковці далі підозрівають, що „леґіонерська недуга" спричинена якоюсь отрутою.

ПОЛІТИЧНА РАДА УККА ЗАСІДАЄ ЦІЄЇ СУБОТИ

Ню Йорк. — Цієї суботи, 25-го вересня, тут у приміщеннях Українського Інституту Америки при 79-ій вулиці і 5-ій евеню, відбудеться коротке засідання Політичної Ради УККА, на порядку якого є звіт голови Політичної Ради проф. Івана Вовчука та справа відкликання його з Політичної Ради Головною Управою ООЧСУ, яку він в цій Раді досі репрезентував. Засідання чотчеться в год. 1-ій по полудні.

З'ЇЗД Б. ПРОФЕСОРІВ І УЧНІВ ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ҐІМНАЗІЇ

Союзівка. — У днях 16 і 17-го жовтня ц.р. на цій оселі УНСоюзу відбудеться п'ятий з черги З'їзд бувших професорів і учнів Зальцбурзької гімназії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В інтересі миру

Минулої середи президент Джералд Форд підписав схвалений Конгресом законопроєкт, який на наступний бюджетовий рік призначає 104.3 більйона долярів на оборонні цілі країни.

Те, що законодавці схвалили таку велику суму на оборону країни, є відрадним явищем, зокрема коли взяти під увагу факт, що це перший раз за останніх 8 років, що видатки на оборону становитимуть „дійсне збільшення'', замість дотеперішнього постійного зменшування. Рішення законодавців вказує, що члени обох Палат Конґресу нарешті починають здавати собі справу із тієї загрози для цілого вільного світу і людства, яка настала б, якщо Совєтський Союз і його сателіти здобули б мілітарну перевагу над ЗСА та іншими державами Північно-Атлантійського Союзу (НАТО). Самозрозуміло, що фонди, призначені на військові цілі, можна б використати на внутрішні цілі для дальшого поліпшення щоденного життя американських громадян, але цього не можна робити коштом оборони і безпеки країни. Совєтський Союз безперервно розбудовує свою мілітарну силу і не тільки для того, щоб вдержати під своєю контролею країни Східньої Европи, але і поширити свої впливи на дальші обшири світу.

Стверджує це в недавньому звіті Інститут Брукінґса, приватна дослідча наукова установа, яка також прийшла до висновку, що оборонний бюджет ЗСА мусить зростати, навіть якщо треба буде зменшити видатки на внутрішні потреби країни. Науковці Інституту Брукінґса твердять, що для ЗСА найбільшою загрозою далі є можливість війни із Совєтським Союзом.

Москва не бажає мілітарного балянсу. Вона хоче здобути перевагу над ЗСА, як це твердить в останньому числі „Джейн'с Файтінг Шипс'', виданні британійського дослідчого центру, згадуючи, що СССР вже тепер має втричі більше підводних човнів ніж Америка та старається дігнати та перегнати ЗСА щодо кількости та якости літаконосців. Інші джерела вказують, що Совєтський Союз починає здобувати перевагу над ЗСА в ділянці атомових далекосяжних ракет. Розбудова Москвою підводних човнів, літаконосців і атомових ракет доказує, що Совєтський Союз приготовляється до можливої агресивної війни проти Заходу, хоча постійно говорить про потребу припинення „гонки'' в зброєнні.

Про мілітарну загрозу для вільного світу з боку Совєтського Союзу говорив недавно колишній американський амбасадор до Москви Волтер Стассел, який сказав, що сама ідеологія СССР є „войовнича'' і штовхає кремлівських верховодів на шлях агресії та імперіялізму.

Значить, загроза з боку Совєтського Союзу не є „вигадкою Пентагону'', як це твердить Москва, а дійсністю. Крайня пора, щоб Америка знову почала скріплювати свою мілітарну силу, бо тільки військово сильні ЗСА можуть бути запорукою безпеки вільного світу. Світовий мир можна запевнити тільки з позиції мілітарної сили, бо комуністичні верховоди розуміють тільки такий арґумент. Будь-які однобічні концесії Москва інтерпретує як вияв слабости Заходу і старається це використати для досягнення своїх імперіялістичних плянів. Новий оборонний бюджет ЗСА має незрівняно більшу вартість для миру, ніж їх мають пустословні обіцянки Москви.

СССР зброїться

Відносно недавній переїзд совєтського літаконосця „Київ'' (44.000 тонн помісности), забезпеченого вертикально стартуючими бойовими літаками типу „ЯК-36'', через контрольовані Туреччиною протоки Босфор і Дарданеллі, викликав на Заході, головно у військових кругах Північно-Атлантійського Оборонного Пакту НАТО, серйозну тривогу і став предметом обміркування мілітарної рівноваги сил на Середземному морі. Згідно бо з інформаціями військової розвідки НАТО, совєтська морська фльота, яка в останніх двох роках збільшилася кільканадцятьма бойовими кораблями, становить поважну загрозу для морських сил НАТО, та для Шостої морської фльоти ЗСА, яка оперує у тому обширі. Інформації НАТО стверджують, що під сучасну пору Совєтський Союз має 1,442 підводних човнів, а ЗСА мають тільки 618 подібного типу кораблів. ЗСА переважають натомість у літаконосцях у відношенні 14 до 2. Однак Москва, помимо того, що вкраїні бракує хліба й інших продуктів першої потреби для забезпечення власного населення, щораз то швидшим темпом розбудовує свою воєнну потугу, з виразним акцентуванням на морську і повітряну фльоту, використовуючи при тому облудну політику „мирного співіснування'' і загальну тенденцію на Заході в напрямі розброєння чи зменшення бюджетів на військові цілі. Готуючись до захоплення влади у цілому світі, Москва забезпечує за своєю морською фльотою щораз то нові бази в світі, зокрема на Середземному морі, на Атлянтійському й Індійському океанах та інших важливих водних стратегічних пунктах. Згідно з китайськими даними, СССР зуживає одну третю державного бюджету на розбудову своєї військової потуги, а для швидкого виконання наміченого військовим командуванням пляну озброєння совєтські верховоди заставили пряцювати тяжку і легку індустрію, яка на 60 відсотків зайнята замовленнями для міністерства оборони, занедбуючи при тому виробництво товарів широкого консумційного вжитку. Очевидно, постійна гонка в озброєнні відбувається.

Внутрішні труднощі — спротив в національних республіках і державах-сателітах та деякі зовнішні невдачі — на Близькому Сході, в Европі, як також плюралістичні тенденції серед комуністичних партій світу, не дозволяють Москві на обмеження збройних сил, які були, є і будуть засобом тиску, шантажу і застрашування для внутрішніх і зовнішніх „ворогів''. Тому правильно поступають ті кола на Заході, які докладно студіюють підсовєтську проблематику, щоб знати, що діється за „залізним горизонтом'' і бути готовими на всяку совєтську несподіванку.

Я. Гайвас

ЗА СТВОРЕННЯ ЕСТАБЛІШМЕНТУ

Вже від декількох років слово естаблішмент належить до найбільше уживаних у нашому політичному словництві, найбільше надуживаних і найбільше незлюблених. До цього слова прив'язано такий зміст, що, до чого б його не причепити, це зразу деґрадує і знецінює, а навіть знеславлює. Говорячи образово, це слово — це „всі гріхи головні'' і ще більше. Хочете назвати якусь групу клікою — вистачає сказати, що це естаблішмент; хочете закинути комусь відсталі реакційні погляди — скажіть, що це естаблішмент; хочете поставити під сумнів чиюсь громадську поставу — скажіть, що він належить до естаблішменту, і це вистачить.

Що кажуть словники про це таке сьогодні „крилате'' слово? Найбільше авторитетний у справах англійської мови один з оксфордських словників Oxford Illustrated Dictionary з 1962 року пояснює слово „естаблішмент'' так: „зорганізоване для якоїсь цілі тіло осіб, напр., армія, фльота, сивіл сервіс''. Популярний серед професіоналістів, купців, особливо серед журналістів Cossell's English Dictionary 1969 пояснює, що естаблішмент — це „стан, у якому щось устійнене'', а далі, що це „фраза, вживана журналістами, яка має на меті суґерувати підсвідому асоціяцію шанованих і знаних провідників'' (може це бути теж іронічне), та мабуть найближче до нашого теперішнього розуміння це: „особи з контрольним впливом'' в якійсь ділянці, як пояснює Dictionary of Canadian English, The Senior Dictionary 1966.

Як бачимо, всі словники бачать і пояснюють це слово в позитивному значенні. Це тільки в нас воно набрало згори дискваліфікуючого значення.

Приблизно всі інші словники змінюються в рамах поданих тут визначень. Очевидно, вони їх поширюють чи звужують залежно від місця, яке є в їх розпорядженні. Але всі вони бачать в слові естаблішмент усталений законом, або життям і звичаями, утверджений порядок, таку соціяльну структуру, в якій на горі є група людей, що відповідально веде установу, чи соціяльну формацію, цебто те саме, що в нас називають провідною верствою, групою тощо. В такому естаблішменті є фактично всі елементи, що вийшли на чоло. Їх можуть ділити погляди і методи, але їх об'єднує в один соціяльний чинник факт, що вони є на чолі. Між ними є внутрішнє пов'язання, обмін інформацією й ідеями, отже такі чи інші контакти. В нас, очевидно, такого естаблішменту немає. Немає того вершка суспільної піраміди, в якому збігалися б прагнення і погляди цілої піраміди, цілого суспільства, там були конфронтовані і на базі тієї конфронтації, збагачена нею і запліднена, привладна частина естаблішменту виносила б рішення і переводила їх у життя. В нас є два „півестаблішменти'': одна половина — ті, що при владі; друга — та, що поза нею і проти неї. Всякі контакти, осмос ідей уважається гріхом з одного і другого боку.

Ще в 1964 р. E.D. Baltzell видав книжку Protestant Establishment. В цій книжці він договорюється до зовсім інших оцінок, як ті, що обов'язують у нас. На його думку, „Естаблішмент це чи не найкращий захист'' від позакулісових махінацій (конспіраси теорі оф гісторі). Чому таке твердження? Бо автор розуміє естаблішмент, як усі словники, тобто як силу, „з нутра якої є вибирані лідери принаймні двох партій, що в свою чергу з різних точок зору і на базі різних оцінок змагаються за голоси довір'я суспільства, визнаючи абсолютну конечність послуговуватися пристойними засобами''. Саме такий естаблішмент, на думку Е. Диґбі Бальтцелля, є найкращий захисник свободи. Значить, естаблішмент — це виразно зформовані, скристалізовані і визнані суспільством провідні елементи, які з позиції своєї концепції і силовими засобами своєї групи змагаються за ведення інституції, громади, цілого суспільства. Отже... отже без такого естаблішменту немає упорядкованого суспільства, а через те не може бути нормального його розвитку! Щоб бути справжнім естаблішментом, ці провідні сили суспільства мусять змагатися з одного боку за владу, а з другого — вміти утримувати між собою живі людські і ділові контакти.

На прикладі це виглядає ось як: коли президент Кеннеді зазнав „катастрофальної невдачі, підтримуючи кубинський десант, і після неї став перед вийнятково критичним рішенням, то першою людиною з-поза Білого Дому, з якою він відбув довгу зустріч і розмову, був... Нелсон Рокефеллер, один з найвидатніших і найбільше репрезентативних партійних противників Президента.

Якщо так розуміти естаблішмент, то тоді він не лише позбавлений тих усіх неґативних наліпок, які ми з такою насолодою начіплюємо на нього, але життєво оправданий, а навіть конче потрібний. Коли його немає, то треба його створити. Навіть у нашому розсипаному суспільстві „владу душ'' виконують не лише ті, що є при кермі установ і організацій, але в якійсь мірі і ті, що поза нею. Вони бо теж впливають на поставу суспільства до подій, а тим самим на їхній розвиток. Нормально так

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Курдидик

ЗМАГ ЗА ОСТАННІЙ БІЛИЙ БАСТІОН

Ніхто не знає і не має точного обліку, скільки чорних підпільників вишколюють в Танзанії, Ніґерії, Мозамбіку, Анґолі, Замбії і Ботсавані військові інструктори з трьох країн: Альжирії, Китаю і Куби? Одне є певним, що їх тисячі, і що до них прибавляється в дуже приспішеному темпі щораз все більше. І дивне-диво, що хоч між Китаєм та СССР існують під сучасну пору смертельні ідеологічно - політичні розходження, але обидві ці комуністичні суперпотуги доставляють чорним партизанам не лише зброю, але також і інструкторів для окремої підривної дії.

Проти ж цієї „чорної страхітливої лявіни'' стоять тільки дві відносно невеликі білі армії. Армія Південної Африканської Республіки з 50-тисячною армією, 75 тисяч „командос'', чи пак національної ґвардії, і 250 тисяч резерви. І поруч Родезія з 14-тисячною армією, в тому числі 3 тис. чорних вояків і 15-20 тисяч резервістів. Може точніш вийде порівняння, коли сказати, що проти чорного континенту із їхніми 260 мільйонами стоїть 5 мільйонів білих. Очевидно, що ці дві невеликі армії білих вишколені за всіма наймодернішими вимогами, а їхнє військове вивінування включно з командуванням'',коли їх порівнювати навіть з чорними „реґулярними'' арміями, можна вважати бездоганним. Коли розцінювати їхню бойово - нищівну спроможність ,то військові фахівці дають їм перевагу над „фронтовою силою чорних'' у відношенні 10 до 1-го

Трагедією для білих проте є той факт, що в Південній Африці не заповідається „клясична фронтова війна в з ударі з чорними, а типове захотизування підпіллям всякого нормального функціонування в цій державі. Найкраще про цю евентуальну загрозу висловився перед англійськими кореспондентами головнокомандувач Національної Ґвардії генерал Т. Куцціє: „Ми маємо настільки сили, щоб вдержати порядок внутрі нашої держави та оборонити кожний евентуальний ворожий напад із-зовні. Очевидно, воно не означає, що ми можемо вести війну проти чорної Африки безконечно. Але ми взяли собі приклад із Ізраїлю, до речі, із держави, з якою ми вдержуємо найдружніші зв'язки. Південна Африка, так само як і Ізраїль ,не має підтримки між громадою світових держав, і тому обидві мусять спертися на тих вартостях, на яких і спирається уся цивілізація Заходу. Наше існування, так само як і Ізраїлю, базується не на ліберально - розкладовому підґрунті, що його в останніх двох десятиріччях пропаґують пацифісти і їхні прихвостні. Ми віримо в силу, яка спирається на високих моральних принципах — рішучості і самодовір'ї. Те, що нас найбільше турбує, — закінчив свої висновки генерал, — чи ЗСА, як єдиний і дійсний провідник вільного світу, мають точно з'ясовану політику відносно Африки і, чи ЗСА, коли зайде неминуча потреба, діятимуть так, як і личить суперпотузі?

Напередодні цієї чергової „комівояжерної дипломатії'' секретаря Кіссінджера до Африки, яка мала б увінчатися такими самими „успіхами'', як це вдалося на Близькому Сході, препрезидент Форд заявив: — „Кіссінджер поїхав до Африки, щоб там проголосити нову американську політику: право більшости і ґарантію прав меншин та опозицію зовнішньої інтервенінтервенції .Не забуваймо при тому що 46 країн в Африці постало із колоніялізму і тому дуже важко мати загально зобов'язуючу і точно з'ясовану політику на тому континенті'', — закінчив свою заяву Президент.

Після свого приїзду до Замбії в Африці Кіссінджер заявив закордонним кореспондентам: — вживатимемо всіх зусиль і впливів, щоб привернути всі основні права в Південній Африці''. (Шкода, що Кіссінджер не з'ясував точніше, хто то є ці „ми'' і чому привернення основних людських прав такі невідкладно пильні у Південній Африці? І чому цей „надхненник і творець детанту'' Кіссінджер не сказав: „і так само в Совєтському Союзі'').

Для пересічних читачів важко усвідомити собі, що після постання теперішніх 46 держав у Африці, відновилася, — але ще з більшою безоглядністю і жорстокістю, бо модерними нищівними засобами, — племінна ненависть. Вона поновилася особливо у новопосталих державах, починаючи від Ніґерії, а кінчаючи на Бурунді, де у боротьбі за вдержання влади загинуло у безоглядному винищуванні одних одними коло 200 тися людей. Така сама племінна ненависть почала вже проявлятися і в Родезії, і цей роздор між племенами використував якраз дуже зручно прем'єр Смит, а чорні із племени Массаї, що незабаром творитимуть одну третину його реґулярної армії, стоять якраз на перешкоді до „повного об'єднання чорних''.

Не менша ворожнеча панує між племенами Південної Африки, яка притримувалася політики „розділювання окремих племен'' таким чином, що в тих обширах, де жили племена Зулю, Тсонґа, Схозе чи Нделеде, підтримували у школах їхню мову, всі реґіональні прояви та звичаї, щоб згодом, підготувавши їх, дати їм такі самі повні автономні права, які отримала вже провінція Транскаї, що пов'язана з центральною владою у Преторії тільки адміністративно - оборонно і монетарно.

Дехто із коментаторів твердив, що цей процес підготовлювання до повних прав автономії відбувався навмисно дуже повільно із тим розрахунком, щоб усі ці племена вдержувати на дуже низькому рівні та в той спосіб мати дешеву робочу силу, яка сприяла дотеперішній просто головокружній південно - африканській економіці. Але чимало закордонних кореспондентів підносять і цей факт, що прем'єр Форстер був першим між прем'єрами, який перевів у 1974 році дискусію расової політики з провідниками з „племінних обширів'', і після того зайшли, як на дотогочасні „апартейд відносин'', помітні зміни. Відкрито чимало расово - мішаних театрів, готелів, ресторанів, бібліотек і музеїв. Білим і чорним дозволено відбувати спортові змагання і творити расово - мішані команди. А найважливіше, що дозволено в таких відокремлених містах як Соре-то купувати на власність доми, що вважалися до того часу державною власністю. Але чорне населення твердить, що все це, що зроблено, „є і замало і запізно''...

Те, що підважило і захитало „політику сили'' білих, були успіхи чорних в Анґолі і Мозамбіку, а успіх партизанів у Родезії долив оливи до вогню. Білі в Південній Африці побоюються, що коли б навіть і дійшло у дальшому майбутньому до евентуального федерального уряду, в якому 4.5 мільйона білих і 19 мільйонів чорних мали б ділити політичну силу, так запевнивши расову рівновагу, — може по деякому часі утворитися така сама ситуація, як в Лівії, де християни і мусулмани мали спільну владу, — проте все це завело і перетворилося у найзавзятішу цивільну війну.

А в самій Амeрнці лунають голоси, що дипломатична ціль ЗСА, якою вони намагаються „розрядити теперішню кризу'', не знаходить багато прихильників між урядами новопосталих держав, і з малими вийнятками африканські чорні, провідники почали втрачати довір'я, яке вони проявили у попередніх компромісових дискусіях з білими урядами Південної Африки і Родезії.

Те, що найбільше турбує ЗСА, це постава президента Анґолі А. Нето, на території якого все ще перебуває 12-15 тисяч кубинців. Нето підпирає СВАТО (Південно - західню Африканську Народну Організацію), яка намагається перебрати ролю політичної провідної сили чорних у Намібії.

Всупереч цій політиці СВАТО, твердить Південна

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Футурологія

Футурологія — найсучасніша, можна б сказати, галузь науки, в нашій милозвучній мові означає „щобудезнавство'', або таке собі модерне ворожбитство. Хоч це дисципліна характеру, проте вона вже була знана в Україні в давні часи. Ось вам, для прикладу, зразок рідної, футурологічної мислі: „Надвоє баба ворожила, або вмре, або буде жила''. Або, коли, скажемо, дядько вийшов зраня з хати проти вітру і зненацька щось йому „штрикнуло'' в крижах, то він, споглянувши на небо, висказувався футурологічно в той спосіб: „Щось це воно за знак: або буде дощ, або погода''.

Якщо там, у Рідному Краю, футурологічні прогнози стосувалися переважно змін погоди чи іншої суєти життейської, то тут, на політичній еміґрації, вони посідають яскраво - політичний відзвук. І так, для прикладу, коли колеґа Степан Женецький озаголовить свою цінну статтю в „Свободі'' титулом: „Червона імперія тріщить і розсипається, то це буде зразок модерного футурологічного думання побожнобажального типу. Бо якщо вона, ця клята імперія, тріщить, але не розсипається, і хто його знає, коли, короста, розсиплеться, то це, звичайно, не вина автора статті, а самої футурологічної системи, що, як нова галузь науки, має ще свої, сказати б, недоробленння...

Одним із визначніших представників футурологічної мислі побожнобажального характеру в цій країні був покійний сотник Петро Продиус, мій близький сусід та земляк з Вібрецького повіту. Чимало з нас пригадують собі цього полум'яного оптиміста, як то він приходив, бувало, під церкву св. Юра в Ню Йорку, розпромінений та радісно збуджений, і вітав побожних підцерковників новиною:

— Хлопці, не журіться! Все в порядку! На Великдень будемо у Львові! Якщо вийшла б якась зміна дати, то я є в особистому контакті з канцелярією Президента в Білому Домі і негайно поінформую вас про черговий транспорт. Пан Президент відпустив для мого розпорядження окремий літак, в котрому мені дозволено перевезти в Україну наш революційний Провід, деякі архіви і готові проклямації. Отже, хлопці, — хвіст догори! До побачення під святим Юром у Львові!

Впродовж двох десятків років манив нас наш незабутній футуролог міражами швидкого повороту додому президентським літаком, гаряче запевняв, що „все в порядку'' і так довго „їхав'' на Великдень до Львова, поки не заїхав до Бавнд Бруку. Не стало цього, може останнього на еміґрації оптиміста і... стало сумно на душі.

Ікер

Володимир Барагура

СІМ ЛІТ У ЯВОРІВСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ

(Спомин колишнього учня)

(3)

За настоятельства проф. І. Чмоли придбано інвентар, влаштовано спальні, учальні, їдальню, коридор замінено на читальню, й тут бурсацька братія любо проводила вільний час. Життя в бурсі було миле, веселе, й коли спочатку дехто її лякався, то, побувши тут трохи, прив'язувався щиро до неї і виніс з неї милий спомин.

Товариське життя молоді зосереджувалося на гімназійному майдані. Тут збиралися учні з цілого міста, т.зв. „приватники'', щоб спільно з бурсаками грати м'яча, кички, палянта, круглі; тут у глибокому ярі-рові, що відмежовував територію гімназії від колишнього двору короля Собєського, відбувалися завзяті бої каштанами. Головно кипіло грище життям у реколекційний час, коли всякі гри і забави були строго заборонені. Тоді якраз найбільше відходила кічка, хоч неодна палестра, з трудом здобута з держака маминої мітли чи щітки, опинилася в руках професора чи директора. Товариське життя скупчувалося теж у бурсі під недогляд настоятеля, або по „станицях''.

Старші учні робили романтичні ескапади під жіночий інтернат учительської семінарії СС Василіянок, або влаштовували семінаристкам під вікнами серенади (на гімназійних інструментах), що деколи кінчалися трагікомічно: багато таких трубадурів і лицарів ночі, попавши в руки дижурного професора якраз у хвилині, коли пускали свої віщі пальці на струни, мусіло манджати зі спокійного Яворова й шукати пристановища в Рогатині чи Золочеві. Але ані контролі „станцій'', ні „карцер'', ні загроза обниження поведінки чи видалення з гімназії, не відстрашували завзятих і непоправних аматорів романтичних пригод від нічних ескапад. Цього роду виправи вважалися серед учнівської братії подиву гідними і геройськими вчинками.

Це був короткий час, коли через мури Яворівської гімназії перекотилася хвиля учнів, які, вернувшися з різних воєнних фронтів, перебувши всякі кампанії й полони, бажали знову закоштувати науки. Але скоро ця хвиля відплила й настали нормальні часи, що сприяли совісній праці. Одначе назагал поведінка учнів була поправна й ми всі сильно були прив'язані до нашого закладу і дбали про його добру славу. Добрі взаємини панували між учнями і професорами (биття вікон траплялося рідко) і між самими учнями, хоч існувала віддаль між учнями вищих кляс і „штубаками''. Я особисто ще тепер, після майже 50 років, часто тужу за товаришами шкільної лавки, що з ними провів стільки милих хвилин. Доля розкинула нас по широкому світі, затерла риси обличчя, викинула з пам'яті імена і прізвища. Все ж таки деколи серед муравлища людей вдасться відгребати свого давнього товариша шкільної лавки. Бо і як можна забути вас, з якими грав м'яча, дер штани на кільчастих дротах, підбивав каштанами очі, ловив вудкою рибу? Пам'ятаєте нашу першу зустріч на „Греблі'', на мості біля млина? Я був тоді у „банячку'', а ви, одні в цератових шапках, інші в австрійських „уланках'', в які так знаменито кралося (хай нам Бог цього не пам'ятає) сливки з кошика бублейниць на ринку в ярмарковий день. І ми знайомилися так, що пробували своїх сил і валялися в поросі, щоб лиш один одного поконати. А коли виявилося, що сили в нас рівні, ми ставали товаришами і з того часу ділили долю й недолю учнівського життя, солідарно стояли „всі за одного — один за всіх'', підповідали собі, відписували задачі, ходили виловлювати нашому доброму директорові яблука з пивниці при помочі довгої тички з цвяхом на кінці, на який натромлювали рум'яні овочі, що усміхалися з полиць до наших усміхнених лиць. Було нас повно на гімназійному подвір'ї, ганялися ми по полях, вицвяхували ліщиновими прутами, сиділи над річкою з вудкою в руці, плавали на кригах у час весняних розтопів, ходили влітку в чужі сади та городи на недостиглі овочі, зелений горошок і солодку ріпку.

А згодом, коли перший раз заворушилося нам серце, ми звірювалися взаємно зі своїх „ідеалів'', байдуже — справжніх чи вимріяних, ходили разом на „рандки'', знайомилися з семінаристками, читали спільно любовні листи і спільно на них відписували.

Спільна праця, спільні забави, спільні заінтересування так злучили нас в одне, що, коли тепер ми стрінулися б знову, здається, почувалися б так, як десятки років тому. Бо ніде вузли приязні не затискаються так цупко, як у шкільній лавці. Допомагала цьому шкільна атмосфера Яворівської гімназії: наше заведення давало не лише солідні наукові підстави, але й виховувало молодь на вартісних одиниць, що в майбутньому мали принести користь своїй спільноті. Бо яворівська земля видала багато заслужених громадян, згадати б письменника Осипа Маковея, Слугу Божого Митрополита Кир Андрея, графа Шептицького, оперного співака світової слави Модеста Менцінського.

*

Людська доля ходить дивними шляхами. Після років університетських студій, після року безділля, після двох років безплатної практики в гімназії в Стрию, я знову повернувся до Яворівської гімназії вже як учитель польської мови. Але довелося мені побувати в ній тільки два роки, бо спалах Другої світової війни розлучив мене з нею назавжди.

І ці два роки, проведені в її мурах, як учителя і вихованка в бурсі, залишилися гарним спогадом у моїй пам'яті, але це вже інша сторінка моїх взаємин з першою „Альма Матер''.

(Кінець)

ПЛАСТОВИЙ ФЕСТИН

Ню Йорк. — Місцева пластова станиця влаштовує фестин, який відбудеться в неділю, 3-го жовтня, на оселі „Верховина'' в Ґлен Спей, Н.Й. В програмі — гри, забави, спортові змагання та буфет. Автобуси на фестин виїдуть від Пластової Домівки в Ню Йорку того дня в год. 8-ій ранку. Місця можна резервувати кожного вечора до 1-го жовтня в канцелярії Пластової Станиці. Тел. (212) 982-4530.

УКРАЇНЦІ У ВІДНІ

Великдень в церкві св. ВМ. Варвари — Як в кожному, так і в цьому році, церкву св. ВМ. Варвари заповнили українці і віденці під час торжественних пасхальних відправ. Традиційне „Свячене" відбулося в суботу, 17-го травня ц. р. у залі оо. Єзуїтів. Голова Братства дир. Юрій Плешкевич привітав велике число парафіян, які прибули на цей вечір, представників українських організацій Відня та пароха о. д-ра Осттайм-Дзеровича. У своїй промові о. парох вияснив значення Христового Воскресіння для християнства в загальному та для Української Католицької Церкви. Хор св. ВМ. Варвари під управою проф. Андрія Гнатишина заспівав грімке „Христос Воскрес" та інші воскресні і народні пісні. У рідній атмосфері закінчився цей вдалий вечір.

Радіопередача з церкви св. ВМ. Варвари — В неділю, 2-го травня австрійське державне радіо ОРФ в своїй першій програмі передавало співану Службу Божу з церкви св. ВМ. Варвари у Відні. Літургію відправив о. д-р А. Осттайм-Дзерович, диякони вали д-р Теодор Венцль і о. Франц Шлеґель, віденці. З огляду на це, що спікер о. Лео Вальнер свої вияснення німецькою мовою давав у вільних від співу хвилинах, спів хору з солістами під диригуванням проф. Андрія Гнатишина вийшов ще краще, як це було в минулих роках. Численні телефони та листи до Парохії показали, що радіопередачі з церкви св. ВМ. Варвари належать до найпопулярніших точок в релігійно-церковній програмі австрійського радія.

Віденські школи відвідують церкву св. ВМ. Варвари — В травні і в червні численні шкільні кляси разом з своїми учителями відвідали церкву св. ВМ. Варвари. Понад 250 учнів, які оглянули нашу церкву, є найліпшим доказом, що ця українська церковця в серці міста Відня є інтеґрована до ряду культурних пам'ятників цього міста.

Зелені Свята в парохії св. ВМ. Варвари — Після торжественної Служби Божої у Відні, парох о. д-р Александер Осттайм-Дзерович в неділю, 6-го червня ц. р. виїхав до Кляґенфурту (Каринтія), де вечером відправив Літургію. В понеділок під час Зелених Свят відслужив відправи для решток Кубанських Козаків, що живуть в Лієнці (Східній Тироль). Перед пам'ятником в Зеебаху Лізереґґ, коло Мільштадту в Каринтії, який збудував ще покійний о. Данило Ковалюк, того ж дня парох відправив панахиду разом з українською громадою Кляґенфурту.

75-ліття голови церковного хору — Щоб пошанувати 75-ліття довголітнього заслуженого голови церковного хору і Братства св. ВМ. Варвари дир. Юрія Плешкевича, 8-го травня ц. р. увечері відбулося прийняття з участю хору і виділових Братства у формі віденського „Гойріґен". Диригент хору проф. Андрій Гнатишин в довшій промові змалював життьовий шлях ювілята. О. Парох склав дир. Плешкевичові сердечні побажання, на які ювілят зворушено відповів і подякував. Від Братства коротко промовляв містоголова д-р Олександер Жупник. Многоліттєвієм закінчено формальну частину. За чаркою вина, співах і в товариській атмосфері минув пропам'ятний вечір.

Делеґація св. ВМ. Варвари на процесії — В день Пресвятої Евхаристії, в четвер, 17-го червня ц. р. делеґація св. ВМ. Варвари в складі пароха д-р Осттайм-Дзерович, проф. Андрій Гнатишина, Василя Рогацького і Александра Осттайм-Дзеровича юньйора, взяла участь в традиційній процесії катедрального храму св. Стефана у Відні. До учасників процесії належав також федеральний президент австрійської республіки д-р Рудольф Кіршлеґер.

Закінчення науки в парафіяльній шкілці — Останні лекції сезону 1975/76 в парафіяльній шкілці, яка щосуботи працює в братській домівці, відбулися в суботу, 19-го червня 1976 р.

Українська проща до Маріяцелю — Заходом парохії св. ВМ. Варвари у Відні відбулася в неділю, 20-го червня ц. р. українська проща до Маріяцелю, щоби помолитися за нашу страдаючу церкву в сумне 30-ліття її знищення і насильного прилучення до московського православ'я — і випросити в Богоматері для неї й для нашого народу кращої долі. Паломники виїхали трьома автобусами з Відня від церкви св. ВМ. Варвари в год. 7-ій і при сприяючій соняшній погоді, оглядаючи чудові околиці Австрії, прибули до цієї славної місцевості. Службу Божу в Базиліці перед золотим престолом чудотворної Богоматері відправив о. парох д-р Александер Осттайм-Дзерович з дияконом Теодором при молебному співі хору св. ВМ. Варвари під управою проф. о. Андрія Гнатишина. При цій нагоді до численно зібраних українських та австрійських вірних виголосив парох палку проповідь німецькою мовою, змальовуючи в драматичній формі тернистий шлях історії Української Церкви, зокрема ж в останніх часах. Проповіддю цією він зворушив серця присутніх не-українців. Знаною композицією Андрія Гнатишина „Богородице Діво" закінчено цю торжественну Літургію. Після відправи о год. 2-ій зібралися українці і гості, які брали участь в прощі, в просторому ресторані до спільної трапези. Українців з усіх околиць Австрії було около 200 осіб. По дорозі з Маріяцелю до Відня, автобуси стали на відпочинок на подвір'ю знаного манастиря в Лілієнфельді. В просторих залях ресторану хор оживив і прочан, і зібраних гостей своїми концертово виконаними співами, якими захопив присутніх. Відтак автобуси покотилися в сторону Відня. Проща залишиться в добрій пам'яті, бо мала моральний успіх. Паломники заносячи мольби до Пречистої Діви в згаданому намірені, мали нагоду стрінутися зі своїми давніми знайомими і нав'язати тісніший контакт з нашою громадою, церквою і парафією св. ВМ. Варвари.

Новий музичний твір з релігійною тематикою — З нагоди 120-річчя з дня народження Івана Франка, композитор Андрій Гнатишин написав новий музичний твір на його слова для мішаного хору й солістів з фортепіяном (а також оркестрою), поему „Рука Івана Дамаскина". Хор св. ВМ. Варвари зі своїми солістами постарається простудіювати цю поему і виконати її на концерті.

Концерт українского хору св. ВМ. Варвари на Віденському фестивалі

Вже третій рік українській церковний хор св. ВМ. Варвари під мистецьким проводом проф. Андрія Гнатишина, дав концерт української церковної і народної музики під час славного „Віденського Фестивалю" (Вінер Фествохен). Цьогорічний концерт відбувся 16-го червня в репрезентативній залі старої віденської ратуші, яка вщерть була виповнена українською і австрійською публікою — багато слухачів приневолені були вдоволитися стоячими місцями. Голова Ради першої дільниці Відня, інж. Гайнц привітав хор в числі 36 співаків та пригадав присутнім великі успіхи того хору на останніх концертах під час Віденських Фестивалів. У першій частині програми концерту хор виконав твори церковної музики українських композиторів Бортнянського і Гнатишина та літургічні пісні київського розспіву в обробці Гнатишина. Після перерви слідували народні пісні композиторів Леонтовича, Січинського, Давидовського, Матюка, та пісні в обробці Гнатишина. Сольові партії виконали: сопрано — Сільвія Отмар-Штайн, меццо — Люба Шандель-Гнатишин, альт — Галина Жупник, баритон — Борис Ямінський і д-р Губерт Фехт та бас Ігор Тарко. Виконання творів, так хором, як і солістами стояло на високому музичному рівні, доказом чого були невгаваючі оплески по кожній пісні розентузіязмованої публіки. Пс закінченню програми по довготривалих оплесках, хор відспівав як наддаток народну пісню „Нема в світі доокола, як мій миленький Микола", сольову партію якої виконала Люба Шандель-Гнатишин, яка своїм милозвучним голосом і доброю інтерпретацією спонукала публіку до довгоневгаваючих оплесків і нав'язала контакт між хором і слухачами. Провід концерту з поясненнями змісту пісень німецькою мовою виконав ред. Борис Ямінський. Під кінець концерту інж. Гайнц вручив гарні китиці квітів солісткам. В імені хору ред. Борис Ямінський подякував організаторам фестивалю і рівночасно запросив всіх прийти в 1977-му році на Фестивальний концерт хору св. ВМ. Варвари, наприкінці він вніс многоліттєвіє голові Ради першої дільниці Відня інж. Гайнцові, його заступникові Антону Штаєрові і всім присутнім, яке хор бравурно відспівав. На цім закінчено концерт, який показав передусім неукраїнській публіці високу культуру української церковної і народної музики.

Юрій Плешкевич

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЗА СТВОРЕННЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

же само є назагал у кожній установі й товаристві. Є різні люди з різними поглядами, які обмінюються думками і досвідом. Важко знайти таку установу, в якій провідна група, скажім естаблішмент тієї установи, була б завжди тієї самої думки. Сьогодні ми знаємо, що це не конче було б добрим, бо різні думки, їхня конфронтація збагачують, підготовляють краще рішення.

Саме того нам конче потрібно в грмадському житті, як цілості. Тобто, щоб і привладне коло людей і ті, що б'ються за керівну ролю, творили естаблішмент. Щоб вони уміли боротися, змагатися між собою, але щоб вони теж уміли сісти до спільного столу, як люди і як претенденти до керівництва. Вони не мусять у висліді розмов дійти до спільних висновків і спільних рішень, але вони мусять знати, що ті другі думають і як вони відчувають. Ми, як одна спільнота і одно суспільство, не можемо позволити собі на люксус двох „проводів", одного при владі, а другого поза, між якими існує провалля і які фактично творять два естаблішменти.

З якого боку і від кого повинні вийти почини в напрямі створення справжнього естаблішменту? Ясно, що від тих, що при владі. Їхні кроки в цьому напрямі не матимуть у собі нічого понижуючого, навпаки, виявлятимуть їх громадську зрілість, коли такі самі кроки тих, що поза владою, виглядатимуть, неначе вони напрошуються.

Та чи ми як суспільство дозріли до цього? Хіба так. Але це треба дуже виразно і ясно постулювати саме тепер перед XII Конґресом українців ЗСА. Громада мусить виразно сказати, що вона хоче порядку нагорі, хоче естаблішменту; хоче бути певною, що люди, які на вершку, бачать цілість, а не тільки деякі фраґменти; що вони вміють говорити зі собою, спречатися, погоджуватися, або ні, — але в потребі зійтися; що вони самі є цілістю, соціяльно однією групою, яку ділять різні погляди і методи, але яка дозріла до того, щоб спокійно їх представити, доказувати, піддати критиці і контролі.

ЗМАГ ЗА ОСТАННІЙ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Африка, що політичні провідники у СВАТО репрезентують собою тільки одне більше плем'я Одолі і намагаються накинути силою своє володіння одинадцятьом меншим племенам, які замешкують теж обшир Намібії. А в Мозамбіку другий „червоний президент" Мачаль веде подібну політику відносно Родезії.

Труднощі ЗСА посилюються ще й тим, що всі ці напруження в Африці припали якраз на час своєрідного „американського передвиборчого безкоролівства" у цій країні. І тому сумнівно, чи ЗСА, — коли б навіть заіснувала тепер в тому обширі така критична ситуація, як це було нещодавно в Анґолі, — взагалі поважилися б (крім дотепершньої „дипломатичної війни") анґажуватися там якоюсь іншою формою інтервенції.

Українська Олімпіяда в Рочестері

При кінці серпня, 28-29-го, з'їхалося 162 українські змагуни на новім „Кемпусі" Рочестерського Технологічного Інституту на 17-ті Легко-атлетичні першості Української Спортової Централі Америки і Канади.

Змагання відкрито в 9:30 ранку 28-го серпня дефілядою, піднесенням прапорів та відчитанням апелю, в якім голова УСЦАК, Роман Куціль, зазначив, що ці змагання присвячені 4-ом річницям: 200-річчя Незалежности ЗСА, 100-річчя Українського поселення в ЗСА, 60-річчя смерти Івана Франка та 50-річчя смерти Головного Отамана Симона Петлюри. Р. Куціль закликав змагунів „продовжувати постійно славні традиції наших предків і великі чини наших національних героїв в боротьбі за добре ім'я і на славу українського роду, за Божу правду, за волю України".

Самі змагання цієї Української Олімпіяди розділено на 6 груп: молодші юнаки і молодші юначки до 15 років життя, старші юнаки і старші юначки 15-18 років, мужчини і жінки.

Трофей могла здобути дружина кожної групи за загальне точкування, індивідуальні медалі змагуни за перші 3 місця в змагах, а точкується перших 6 місць таким способом:

1-ше місце — 10 точок
2-ге місце — 7 точок
3-тє місце — 5 точок
4-те місце — 3 точки
5-те місце — 2 точки
6-те місце — 1 точка

Штафета рахується подвійно.

У змагу брали участь дружини Пласт — Торонто, СУМ — Торонто, Пласт — Клівленд, Пласт — Чорноморці, Черник — Детройт, Пласт—СУМ — Боффало та змагуни з Рочестеру.

Суддів та штоперів було 32, секретарок 10 і чотири особи канцелярійного персоналу.

Як у всіх легкоатлетичних змаганнях у програмі були біги, скоки, мет ратищем, стусан ядром та мет диском.

В суботу ввечері господарі Змагу — Українське Американське Спортове Товариство Рочестеру — влаштувало спільний обід для членів УСЦАК і товариський вечір для змагунів.

Два дні змагань різнилися погодою, немов день і ніч — гаряча — парна і соняшна субота і зимна, вітряна і похмура неділя — одначе, це не зіпсувало ані запалу, ані доброго настрою змагунів.

Кінець змагань — змагуни нетерпеливо очікують висліду точкувань — котра дружина здобуде перехідну чашу?! На біжні зростає число нагороджених медалями змагунів — нарешті найбільший трофей... Пласт — Торонто.

На закінчення змагань відспівано український національний гимн, а усім змагунам роздано пам'яткові медалі. І роз'їхалася молодь до своїх міст і домів, щоб знову зустрітись за рік у змаганнях.

Юрій Ігор Павлічко

ВНУТРІШНІ СПРАВИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

перевів би реформу податкової системи, щоб багатші особи та корпорації не мали змоги різними „леґальними, але несправедливими" способами оминати плачення належних податків. Картер закинув теперішньому і попереднім республіканським урядам, що фаворизують багатших і корпорації, а стараються збільшити податки бідніших прошарків.

ФОРД: Президент заперечив закиди Картера, заявляючи, що саме демократичний кандидат пропонує збільшити податки для середньої кляси, тобто, для 50 відсотків платників податків, хоча Картер категорично заперечує це. Президент Форд вказував на факт, що саме за його адміністрації введено зменшення податків для індивідуальних платників і підприємств, щоб поборювати економічну рецесію, як рівнож сказав, що підпише новий законопроєкт щодо дальшого зменшення податків, хоча не погоджується із деякими постановами цього законопроєкту. Він знову заявив, що федеральний уряд мусить не тільки зменшити податки, але також зменшити свої видатки, щоб запобігти новій інфляції та збалянсувати державний бюджет.

Реорганізація виконавчої частини уряду

КАРТЕР: Демократичний кандидат заявив, що зменшить кількість федеральних агенцій, щоб зробити виконавчу частину уряду більш ефективною. Однак, він не обіцяв, що така реорганізація зменшить загальну кількість федеральних працівників чи зменшить видатки уряду.

ФОРД: Президент натомість твердив, що за його адміністрації зменшено загальну кількість федеральних працівників і членів персоналу Білого Дому та закидав Картерові, що коли Картер був губернатором Джорджії, то „бюрократія і видатки" збільшилися в тому стейті.

Енерґетичні справи

КАРТЕР: Зазначаючи, що в Америці енерґетична проблема далі нерозв'язана, Картер пропонував збільшити вживання вугілля, соняшної енерґії тощо і заявив, що погодився б на поширення вживання атомової енерґії тільки в крайнім випадку, з уваги на небезпеку для здоров'я населення.

ФОРД: Президент твердив, що його уряд збільшив досліди щодо нових джерел енерґії, заохочує збільшення продукції вугілля, нафти і природного газу, щоб зменшити залежність ЗСА від інших країн щодо постачання пального, але також сказав, що він підтримує пропозиції поширити вживання атомової енерґії для мирних цілей, але із встановлення різних заходів, які запевнили б, що не було б жадних випадків, які пошкодили б здоров'ю населення чи наражували б американців на смерть.

Помилування Р. Ніксона і втікачів від військової служби

КАРТЕР: Демократичний кандидат сказав, що далі плянує проголосити „загальне помилування" для втікачів від військової служби під час В'єтнамської війни, але не плянує проголошувати загальної амнестії для дезертирів. Він не бачить різниці між його пропозицією щодо помилування втікачів від військової служби і помилуванням президентом Фордом колишнього президента Ричарда Ніксона за його причетність до Вотерґейтської афери.

ФОРД: Президент сказав, що ще в 1974-му році його уряд проголосив „обмежену амнестію" для дезертирів і втікачів, але ці молоді люди мусіли заслужити на цю амнестію тим, що працювали в різних публічних програмах і додав, що справа кожного з них була розглянена окремо. Президент Форд відкинув пропозицію Картера щодо „загального помилування" втікачів, а своє помилування Ричарда Ніксона пояснив тим, що Ніксона кара вже була досить строга, бо він мусів зрезиґнувати з президентури в ганьбі, а також сказав, що хотів позбутися Вотерґейтської проблеми, щоб присвятити увагу більш пекучим проблемам країни.

Вина Білого Дому чи Конґресу?

КАРТЕР: Колишній губернатор Джорджії закинув президентові Фордові, що не виявився „сильним провідником країни" і не перевів в життя майже жадних корисних програм, а тільки зумів наставити проти себе Конґрес тим, що наклав понад 50 „вето" на різні законопроєкти.

ФОРД: Президент натомість заявив, що американський нарід має довір'я до Білого Дому, але не до Конґресу, який пропонує видавати великі суми грошей, що шкодить країні. Він твердив, що привернув довір'я народу до посту президента та американської політичної системи та що його „вето" заощадили країні 9 більйонів долярів. Президент сказав, що демократичні президенти Френклин Д. Рузвельт і Генрі Труман, як рівнож Джіммі Картер на пості губернатора Джорджії, частіше вживали „вето" ніж він, тобто Форд.

На закінчення першої дебати між президентом Фордом і Джіммі Картером обидва кандидати підсумували свої погляди. Картер сказав, що президент країни повинен старатися співпрацювати з Конґресом і внести атмосферу співпраці у всі ділянки американського життя. Президент мусить бути „співчутливим" до всіх прошарків суспільства і відновити довір'я народу до уряду. Американський уряд мусить бути „такий добрий, як добрим є наш народ".

Президент Форд твердив, що його уряд відзискав довір'я народу і метою уряду тепер повинно бути старатися запевнити права і можливості індивідуальних американців. Він закинув демократам, що стараються встановити все більшу контролю над щоденним життям американців і видавати все більше і більше грошей, що може довести до нової інфляції.

Як відомо, ще мають відбутися дві дебати між Фордом і Картером. Наступна дебата заплянована на середу, 6-го жовтня, у Сан Франсіско. Тоді будуть заторкнені питання закордонної політики і крайової оборони. Третя дебата охоплюватиме різноманітні питання. Також має відбутися одна публічна дебата між республіканським віцепрезидентським кандидатом Робертом Долом і демократичним віцепрезидентським кандидатом Волтером Мондейлом.

Золотий ювілей Павла і Анни Качоровських

Ювіляти Павло і Анна Качоровські.

Дня 1-го серпня українська громада Колчестеру та гості із Канади, Ню Йорку та Сиракюз відзначили Золотий Ювілей подружжя Павла та Анни Качоровських. Майстром церемонії був їхній земляк із Котузова, а тепер замешкалий в Сиракюзах Микола Ґоджак.

Обидвоє Ювеляти народились в Україні, Павло в Зарванщі а Анна в Котузові, Підгаєччина. 26-го жовтня 1926 р. Павло одружився із Анною Гренчук в селі Котузів і там поселився. Завжди усміхнена та доброзичлива Анна стала йому вірною дружиною та його правою рукою. Бог поблагословив їх трьома синами. Анна, як старанна мати піклувалася трьома синами, провадила крамницю допомагала в господарці. Павло провадив господарку, кузню та розводив бджільництво. Обидвоє були свідомими українцями, Павло був активним в „Сільськім Господарі" та читальні.

У 1941 р. Павла заарештували московські окупанти. Під час чотиримісячного ув'язнення Павла допитували і при кожнім допитуванні побивали до непритомности. Павло мужньо зносив знущання, відповідаючи, що він про ніщо не знає. На початку московсько-німецької війни Павло, як щасливець вийшов живим, бо деяких його друзів замордували.

Під час німецької окупації України Павло став членом української боївки, а Анна всіма засобами допомагала Українській Героїчній Повстанській Армії.

У 1944 р., вони обидвоє забравши своїх малолітніх синів відступили на захід перед навалою московської червоної орди. Відтак, пройшли тяжке і невідоме „завтра" — таборового життя в Цуфенгаузені, Авсбурзі та Новому Ульмі в Німеччині. В 1949 р. Павло і Анна виїхали до Америки та поселилися у Честерфілді Конн. Через два роки купили господарку в Сейлемі Конн. і там перенеслися, де живуть по сьогодні. Вони обидвоє тяжко працюють, щоби дати середню освіту двом синам та вищу освіту середущому синові Богданові.

Ювеляти і їхні три сини активні в українській громаді Колчестеру. Активно допомагають в побудові української католицької церкви в Колчестері. Стали членами Відділів УККА та УНСоюзу, котрі тут активно діють.

Сьогодні в родині Ювілятів є одружені сини та дев'ятеро внуків.

Секретар Відділу 101
Іван Ґулич

Поневолені Народи в салюті 200-ліття Незалежности ЗСА

Фінікс, Арізона (М. В.). — З огляду на те, що з кожним роком президенти Америки, як рівнож губернатори стейтів зменшують справи поневолених народів, видаючи малозначні проклямації, місцевий Комітет Поневолених Народів у Фініксі, Арізона, перевів декількакратні розмови з арізонським губернатором і настояв на тім, щоб проклямація дійсно не була двозначна та щоб вповні віддзеркалювала Конґресову Резолюцію з 1959-го року. Місцевий Комітет домагався сильної проклямації, або жадної. І добився свого, бо в проклямації губернатора названо Україну та всі інші поневолені Москвою нації.

Надаючи той самий тон в переведенні відзначення Тижня Поневолених Народів, Комітет запросив на промовця відомого антикомуніста, 4-зіркового адмірала Джона МекКейна, головнокомандуючого американськими збройними силами на Пацифіку в роках 1968-1972.

Адмірал МекКейн прибув до Фініксу 10-го серпня та відбув ряд зустрічей з пресою, радіо та телевізією, постійно вказуючи на небезпеку з боку Совєтського Союзу при сьогоднішній закордонній політиці та на важливість утримання ідеї визволення поневолених народів.

11-го серпня ввечорі у найбільшому готелі Дел Веб Тавнгавз відбувся бенкет. Духова оркестра американського летунства в складі 78 осіб о год. 7:30 вечора почала грати концерт. Бенкет почався о годині 8-ій і коли усі зайняли місця, майстер церемонії, екзекутивний директор Комітету полковник Альберт Коен, оголосив, що адмірала МекКейна супроводять до головного стола. Повстанням з місць і оплесками вітали адмірала, а коли він увійшов за головний стіл, оркестра почала грати гимн моряцтва „Анкорс Авей", переходячи в гимн морської піхоти, армії та закінчуючи гимном летунства, в цей спосіб вітаючи головнокомандуючого усіх збройних сил.

На заклик полковника Коена „внести прапори", прапороносці — моряки та за ними морська піхота під звуки бубнів внесли на залю прапори. Майстер церемонії попросив до мікрофону члена Комітету Вейн Валліка перевести молитву, а опісля голову Комітету Володимира Чопівського перевести присягу на прапор. Після присяги оркестра відіграла національний гимн, а публіка приєдналася співом. Потім прапори поставлено при головнім столі по боках, а прапор 200-ліття поставлено посередині під написом „Поневолені Народи в Салюті 200-ліття Народження Америки", по боках котрого були уставлені прапори усіх Поневолених Народів.

Конґресмен Джан Конлян, кандидат на сенатора на місце сенатора Феніна, який мусів скоро відійти, промовляв перший. Вітаючи Адмірала МекКейна та згадуючи про свою довгу співпрацю з місцевим Комітетом Поневолених Народів, Конґресмен Конлян скритикував теперішню закордонну політику та в своїй зворушливій промові згадав за тих вояків, що ще сьогодні не вернулися з В'єтнаму і їхня доля невідома. Він прирікав, що його зусилля будуть йти в напрямі „Могутньої Америки" та непохитности перед навалою комунізму. Кінчаючи, конґресмен Конлян обіцяв дальшу співпрацю з Комітетом Поневолених Народів для здійснення його цілі.

Займаючи слово, голова Комітету Володимир Чопівський вітав адмірала МекКейна з дружиною, присутніх на залі адміралів Естербрука та Скотта, як рівнож кандидатів обох політичних партій до Стейтової Леґіслятури та Конґресу. Тоді відчитав письмові привіти від конґ. Моріса Юдала, Сема Штайнера, Джана Родса (лідер меншини), колишнього губернатора Джека Вілліямса, й сенаторів Поула Феніна та Беррі Ґолдвотера.

Після вечері, полковник Коен представив адмірала Естербрука, котрий виголосив коротке слово, представляючи головного промовця адмірала МекКейна. Адмірал МекКейн почав промову, вираховуючи Україну, перелічуючи Литву, Латвію та Естонію, що впали жертвами комунізму і ввійшли в кордони Совєтського Союзу, тоді перелічив Поневолені народи т. зв. сателіти в Европі, а потім Китай та народи південно - західньої Азії, ілюструючи в цей спосіб намір комунізму захопити цілий світ. На залі погашено світла і адмірал МекКейн, показуючи на екрані прозірки, ілюстрував свою доповідь, порівнюючи збройні сили та бази розташовані по цілім світі, котрі має Америка та Совєтська Росія. Ставлячись до закордонної політики і детанту, МекКейн казав, що не має жадної евіденції, що Росія стає менше аґресивною. Навпаки, вона використовує усі можливості мілітарної розбудови та спроби загарбання території, на що їм Захід дозволить. Комуністична акція в Анґолі, Уґанді і Родезії напевно переконали американський нарід в тім, що Америка мусить з поворотом здобути чолову позицію, розбудовуючи свої мілітарні сили. На закінчення, адмірал МекКейн сказав, що буде тісніше працювати з Комітетом Поневолених Народів та є готовий на кожний заклик. Повстанням з місць і оплесками присутні нагородили адмірала за його цікаву промову.

На закінчення бенкету полковник Коен попросив до слова голову Комітету Володимира Чопівського. Дякуючи адміралові за його прибуття до Фініксу та участь у відзначенні Поневолених Народів, Володимир Чопівський вручив адміралові „Нагороду Волі" — таблицю з мідяною плитою, на якій було вирізьблено — „Для адмірала МекКейна за заслуги для нашої Держави — Комітет Поневолених Народів — Фінікс, Арізона. Рівнож попросив адмірала МекКейна стати членом Почесного-Дорадчого Комітету. Адмірал, дякуючи за нагороду, радо прийняв запрошення бути членом Арізонського Комітету Поневолених Народів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 10-го ЖОВТНЯ 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути на збори та вирівняти вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. Проситься чл. прибути. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.